

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Er beteckning: Ku2019/01308/RS

Sammanfattning

Sverige har fått återkommande kritik från olika internationella granskningsorgan vad gäller brister i att tillgodose nationella minoriteters och särskilt urfolket samernas möjligheter att påverka beslut som rör dem. Mot denna bakgrund ser Länsstyrelsen generellt positivt på förslagen i utkastet till lagrådsremiss avseende konsultation i frågor som rör det samiska folket.

Länsstyrelsen har som nationell uppföljningsmyndighet för minoritetspolitiken återkommande uppmärksammat regeringen om den låga kunskapen om de nationella minoriteterna och urfolket samerna. Förslagen i lagrådsremissen bör rimligen leda till ökad kunskap avseende förhållanden och förutsättningar för den samiska befolkningen och öka möjligheterna för förvaltningsmyndigheter att fatta väl grundade och avvägda beslut.

Länsstyrelsen anser dock att lagrådsremissen innehåller en del oklarheter som behöver förtydligas om lagen ska få önskad effekt.

Särskilda synpunkter

Avsnitt 4.2 Konsultationsordningens syfte i förhållande till befintliga samråd

Länsstyrelsen anser att det finns en risk för att konsultationsordningens förhållande till den befintliga samråds skyldigheten enligt minoritetslagen kan vara problematisk och otydlig. Både bestämmelserna om samråd respektive konsultation gäller för statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter och syftar till att ge samerna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem.

Förvaltningsmyndigheter som i samma ärende ska samråda med samer enligt minoritetslagen och konsultera samiska företrädare enligt konsultationslagen ska också så långt det är möjligt samordna konsultationen med samrådet. I förarbetena till den reviderade minoritetslagstiftningen förtydligas begreppet samråd utifrån den europeiska koden för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen. Begreppet konsultation som inflytandeform finns inte omnämnt i koden.

Länsstyrelsen befarar en begreppsförvirring som riskerar att leda till ytterligare osäkerhet och ett otydligt förfarande.

Datum
2019-09-26

Beteckning
101-33649-2019

Avsnitt 4.4 Vilka samiska företrädare ska konsulteras och vilka ärenden ska omfattas?

Länsstyrelsen vill uppmärksamma på svårigheter i gränsdragningen vad gäller rekvisitet ”ärende som kan få särskild betydelse för samerna”. I lagrådsremissen räknas en del områden upp som kan bli aktuella för konsultation men uppräkningsen är inte uttömmande. Liknande gränsdragningsproblematik finns vad gäller konsultationsskyldighet i ”mindre frågor” och ärendehandläggning i relation till faktiskt handlande. I lagrådsremissen hänvisas eventuella gränsdragningsproblem till rättstillämpningen.

Avsnitt 9.3 Konsekvenser för staten

9.3.2 Konsekvenser för statliga förvaltningsmyndigheter

Länsstyrelsen har tagit del av andra länsstyrelsers synpunkter och instämmer i att konsultationsskyldigheten kommer att innebära ökad arbetsbelastning och utökade uppgifter, bland annat avseende dokumentation. Länsstyrelserna i norrlänen omfattas till stora delar i den svenska delen av Sápmi och kommer i större utsträckning att beröras av konsultationsskyldigheten. Om lagen ska få önskad effekt måste givetvis Sametinget, samebyar och samiska organisationer tillföras nödvändig ekonomisk kompensation och detta gäller även för närmast berörda förvaltningsmyndigheter.

Avsnitt 10 Konsultationslagen ska följas upp och utvärderas

Länsstyrelsen vill betona vikten av uppföljning och utvärdering av konsultationsordningen, som bland annat identifierar relationen mellan samrådsskyldigheten enligt minoritetslagen och konsultationsskyldigheten samt om någon myndighet får märkbart ökad arbetsbelastning till följd av lagen.

Beslut

Beslutet har fattats av landshövding Sven-Erik Österberg med utvecklingsledare Helena Cronséll som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Anna Conzen och tillförordnad avdelningschef Sara Beckman medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.